

Қазақстан Республикасының білім
және ғылым министрі
Алматы Технологиялық Университеті

Қазіргі мәселелер және оларды шешу жолдары

СОӨЖ

ОРЫНДАҒАН: АХУН ОЛЖАБАЙ
ТОБЫ: АЖ-16-11
ТЕКСЕРГЕН: ТУРГЫНБАЕВА А.А

ЖОСПАР:

- ▶ Қазіргі мәселелер және оларды шешу жолдары
- ▶ Құқықтық сұрақтар және Құпиялылық
- ▶ Шынайылық
- ▶ Шифрлеу

Қазіргі мәселелер және оларды шешу жолдары

Бұлтты есептеулер кезінде туындайтын негізгі мәселелер мәліметтердің тұтастығы мен құпиялылығы. Осы мәселелердің біріншілік шешімі бұлтта сақталған мәліметтерді шифрлеу болып табылады. Бірақ мәліметтерді шифрлеу жаңа мәселелерді туындатып отыр. Төменде осы мәселелердің кейбіреулеріне қысқаша түсінік берілген:

Қызметті көрсетуші және клиент арасындағы **сенім** қазіргі таңда бұлтты есептеулердің негізгі мәселесі болып саналады. Клиентте қызметті көрсетуші тарап жақтан сенімді болатыны туралы ешқандай негіз жоқ және инсайдерлі шабуыл жасау қаупі де жоқ.

Құқықтық сұрақтар және

Құпиялылық

- ▶ **Құқықтық сұрақтар.** Бұлтты есептеулер жүйесіндегі мәліметтердің қауіпсіздігі мен құпиялылығы сәйкес келетін заңдарға қойылатын бірнеше нормативті талаптар бар. Құқықтық аспектідегі негізгі мәселелердің бірі, заңдар бір елден екінші елге қарай өзгеріске ұшырап отырады және қолданушылар олар өздері физикалық орналасқан мәліметтерге бақылау жүргізе алмайды.
- ▶ **Құпиялылық** – ақпараттың таратылуының алдын-алу. Құпиялылықты сақтау мәселесімен бұлтты есептеулер жүйесін қолданушылар кездесетін негізгі мәселелердің бірі, себебі, ақпарат қашықта сақталады онда қызметті көрсетуші жақ толық қолжетімділікке ие бола алады. Мәліметтердің құпиялылығын сақтауда қолданылатын негізгі тәсіл – мәліметтерді шифрлеу, бірақ, шифрлеу басқа мәселелердің туындауына алып келуі мүмкін, олар кейін қарастырылған.

Шынайылық

- ▶ Тұтастық дегеніміз, ақпарттың дұрыс емес модификациясының алдын-алу. Тұтастықты сақтау, құпиялылықты сақтау сияқты шешілуі тиім мәселелердің бірі. Әдетте, бұл сонымен қатар мәліметтерді шифрлеу есебінен де қамтамасыз етілуі мүмкін. МҚБС-да (мәліметтер қорын басқару жүйесі) әр түрлі құқыққа ие қолданушылар болуы мүмкін. Шектеулі құқықтар жиынына ие болған қолданушы мәліметтердің ішкі жиымына да қолжетімділікті жүргізе алады, сонымен қатар бұл мәліметтердің шынайы екендігіне көз жеткізе алады.

Шифрлеу

- ▶ **Шифрлеу** – бұлтта мәліметтердің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге арналған негізгі тәсіл. Бұл идеалды болып көрінгенімен, бірнеше кемшіліктерге де ие. Шифрлеу есептеуіш қуатты қажет етеді және МҚБЖ өнімділігіне де біршама әсер етеді. Шифрлеуге қатысты бірнеше тәсілдер бар, бұл тәсілдердің әрқайсысының өзіндік кемшіліктері бар: біреуі қауіпсіздікті жақсы қамтамасыз ететін болса, басқалары жұмыстың өнімділігін арттыруға бағытталған.

▶ Бұлтты есептеулердің көптеген артықшылық қасиеттері бар: шексіз сақтай алу мүмкіншілігі, есептеуіш қуатқа жылдам қолжетімді болу, ақпаратты жеңіл алмасу және өңдеу. Бірақ, туындаған сұрақтар да бар, олардың көпшілігі қауіпсіздікке байланысты. Бұлтты есептеулер жүйесі кең таралымға ие болмай жатып, көптеген кедергілерден өте алу керек, бірақ олар қазіргі таңда кейбір сылтаулармен қолданысқа енуі мүмкін. Бұлтты есептеулер жүйесінің саласында өзекті болып саналатын қауіпсіздікке байланысты сұрақтар қарастырылды, бірақ ол тізімдер толық болмауы мүмкін.



**НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА
РАХМЕТ!!!**